

**IMPETUM
GROUP**

Championing business value

CITR / ROCA / ROCA X / AGISTA

CONFIDEX.S2 2023

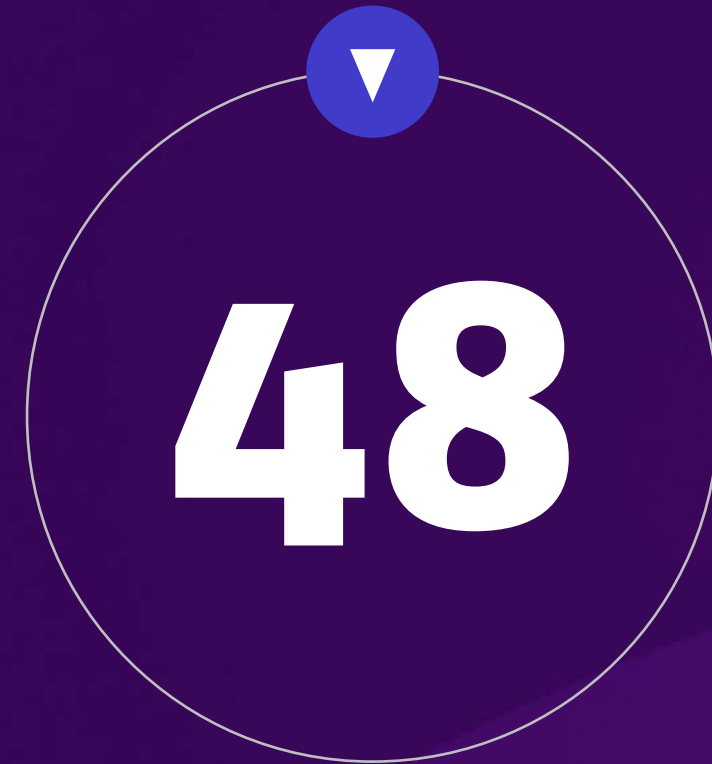
Despre încrederea în economie:
pesimism precaut și provocările
schimbărilor fiscale

Confidex.S2 2023

Concluzii principale

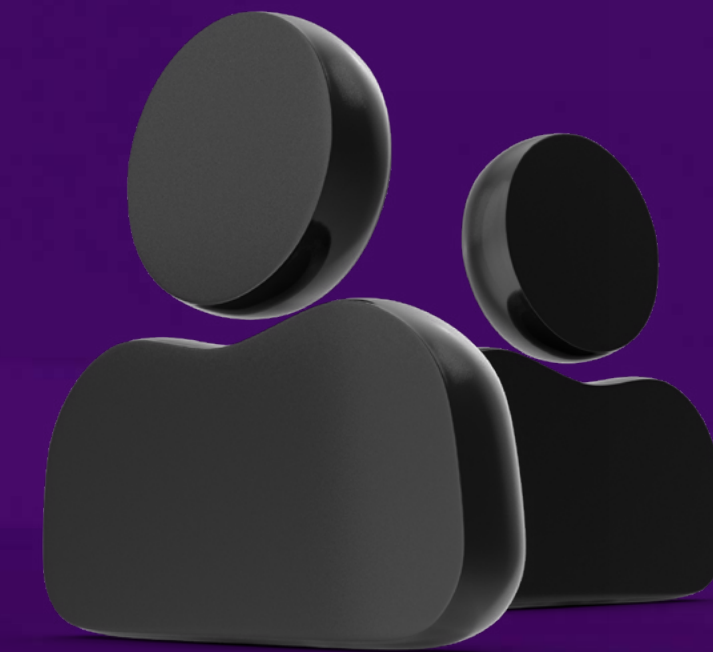
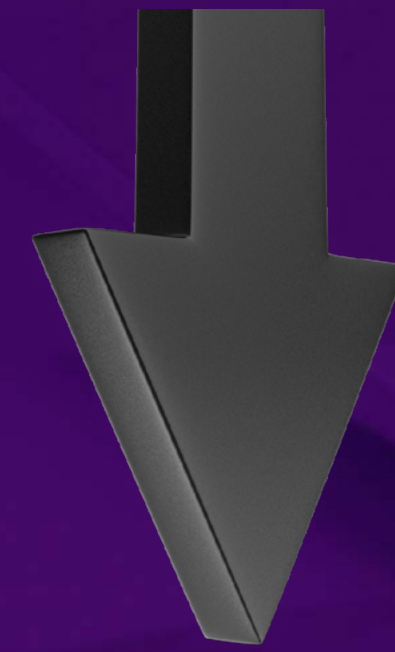
Confidex S2.2023

Pe fondul noilor măsuri fiscale, scade din nou optimismul mediului de business.

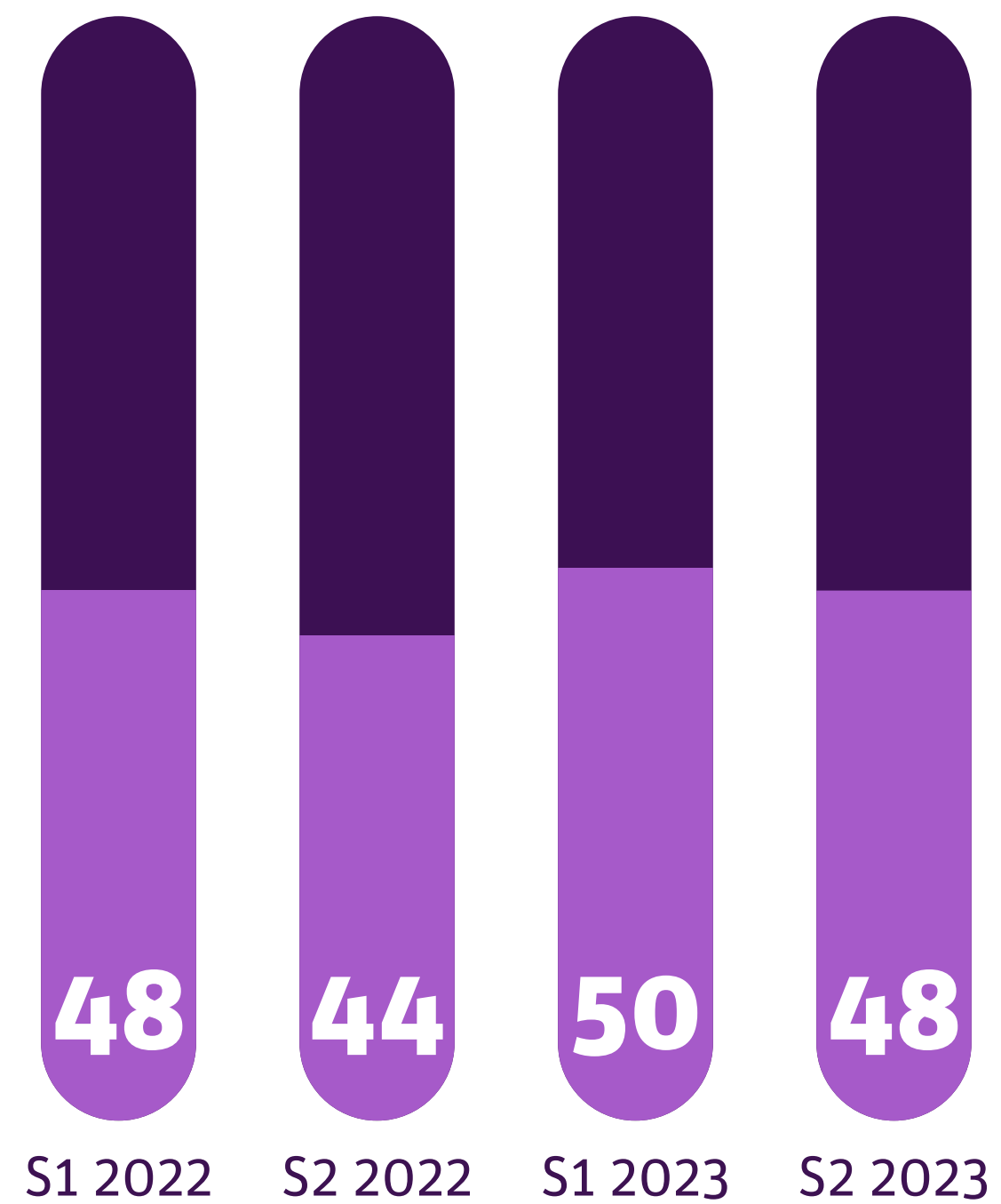
Starea de spirit se depreciază, revenindu-se la nivelul post-pandemic (medie 4.8).

Cu toate că impactul general al noilor măsuri fiscale este perceput în termeni negativi. La nivel individual, situația este mai ponderată.

Sunt anticipate presiuni în privința creșterilor salariale, precum și o diminuare a profitului.

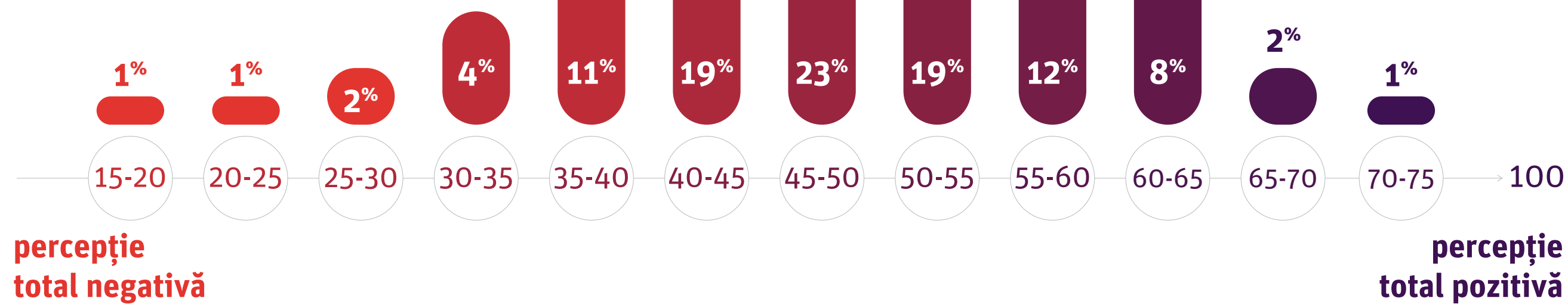
Evoluția indicelui CONFIDEX

Indicele CONFIDEX în S2 2023

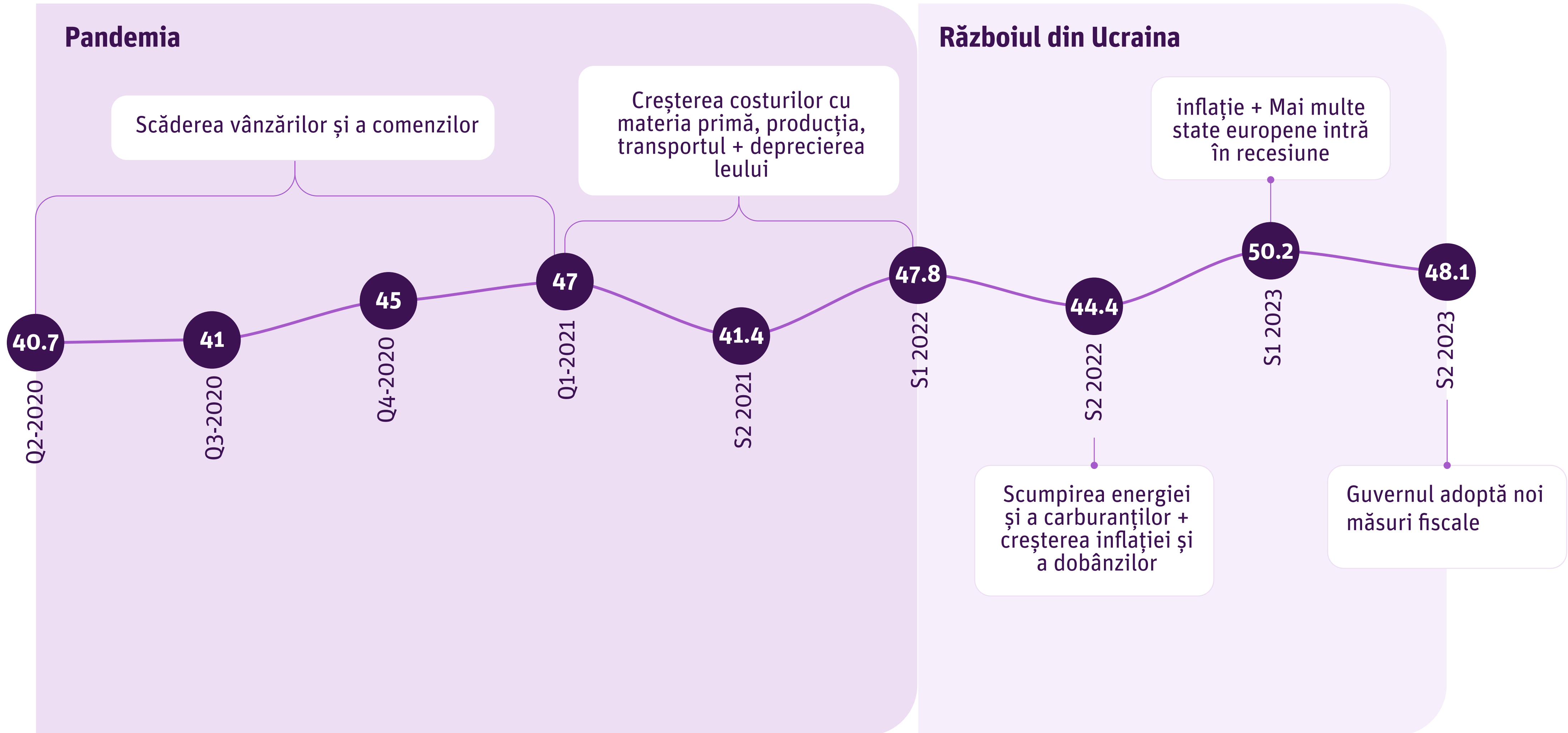

Pe o scară de la 0 la 100

Evoluția indicelui încrederii în economie CONFIDEX

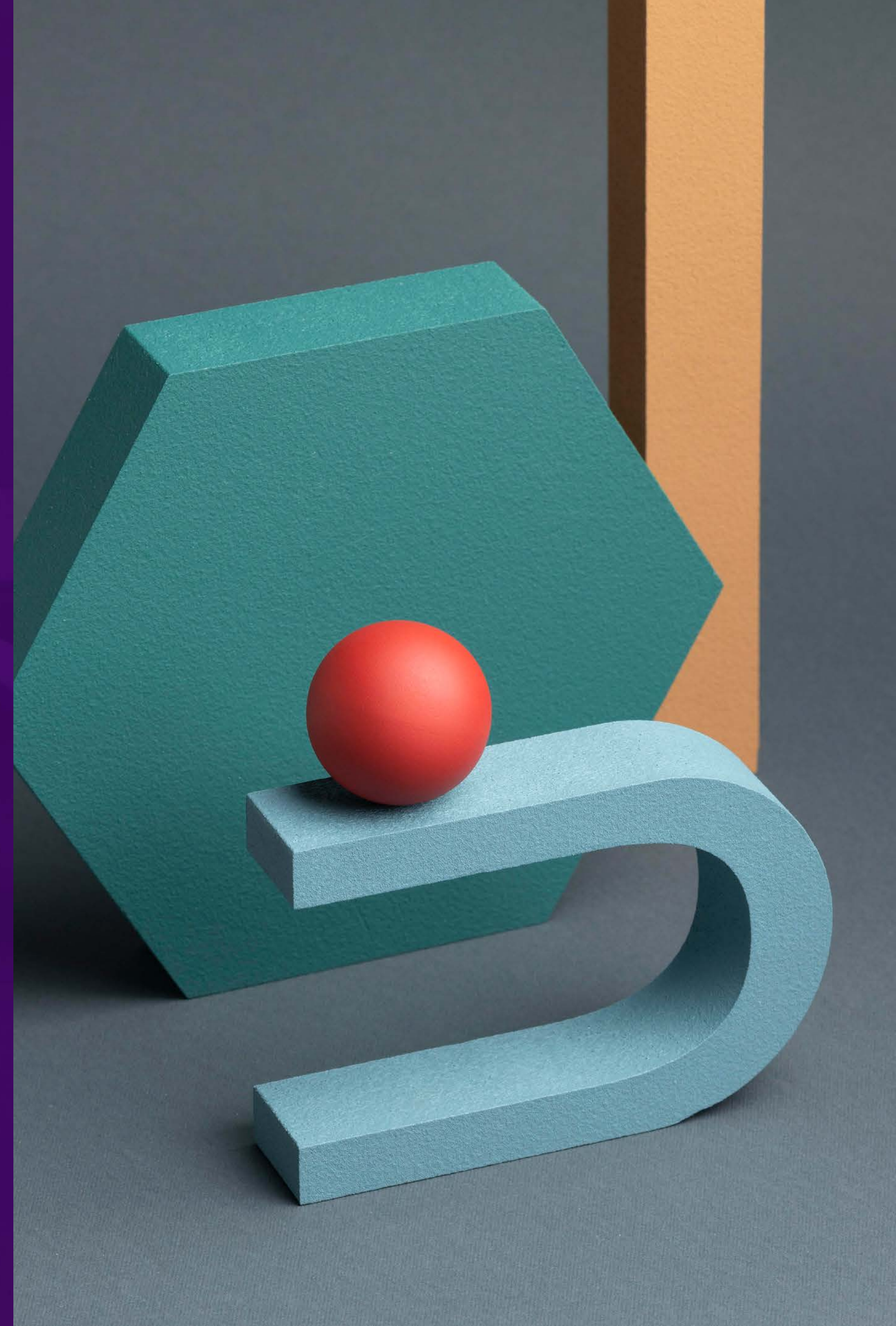
01.

Înapoi, de la optimism la prudență

CONFIDEX.S2 2023

IMPETUM
GROUP

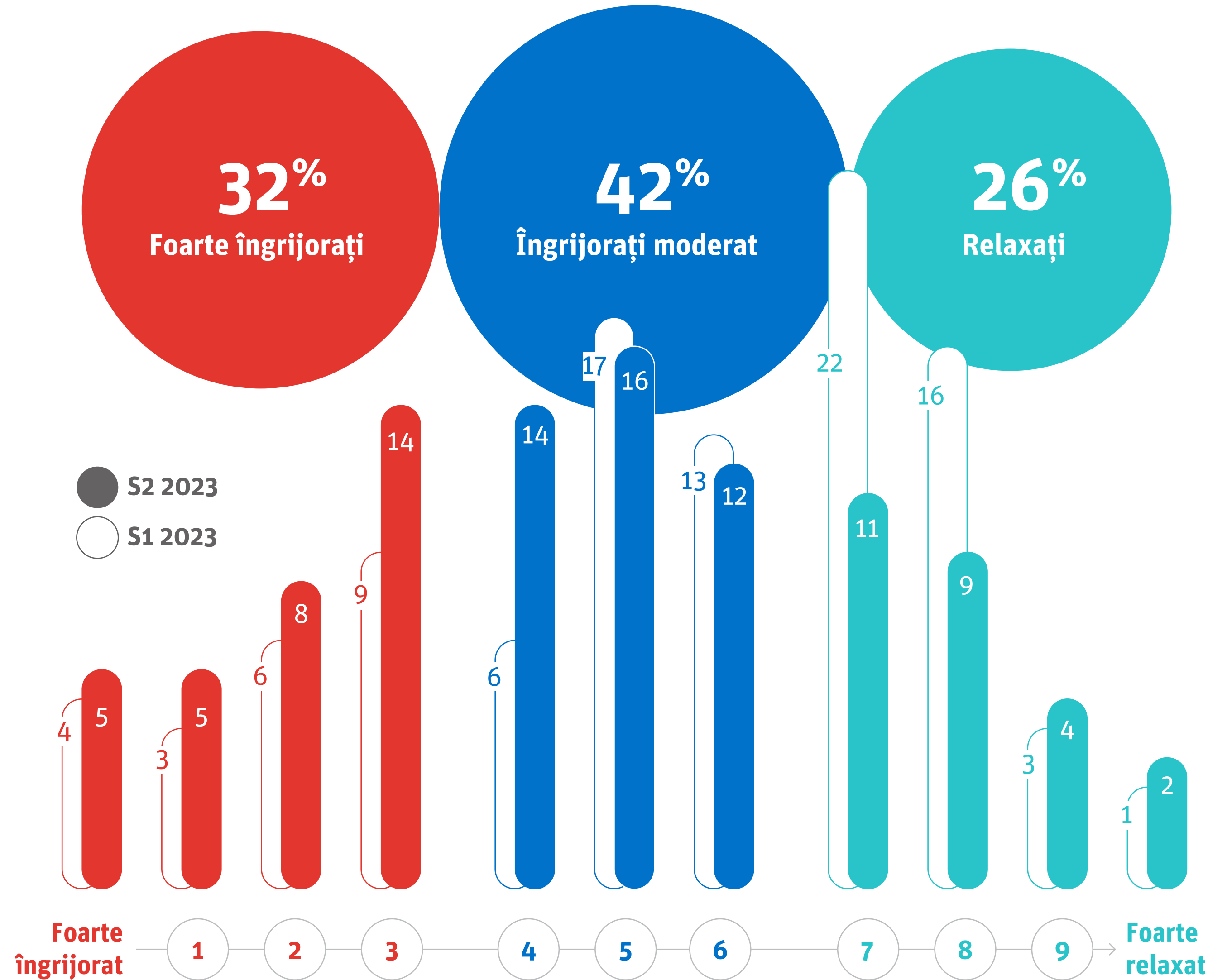

Percepția mediului de afaceri despre economie se re poziționează în urma adoptării noilor măsuri fiscale

Scade de la 41% la 26% ponderea managerilor care se declară relaxați cu privire la starea economiei românești, iar media stării de spirit scade de la 5.5, în primul semestru, la 4.8.

Pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă că sunteți foarte îngrijorat, iar 10 foarte relaxat cu privire la modul în care evoluează economia națională, unde vă situați?

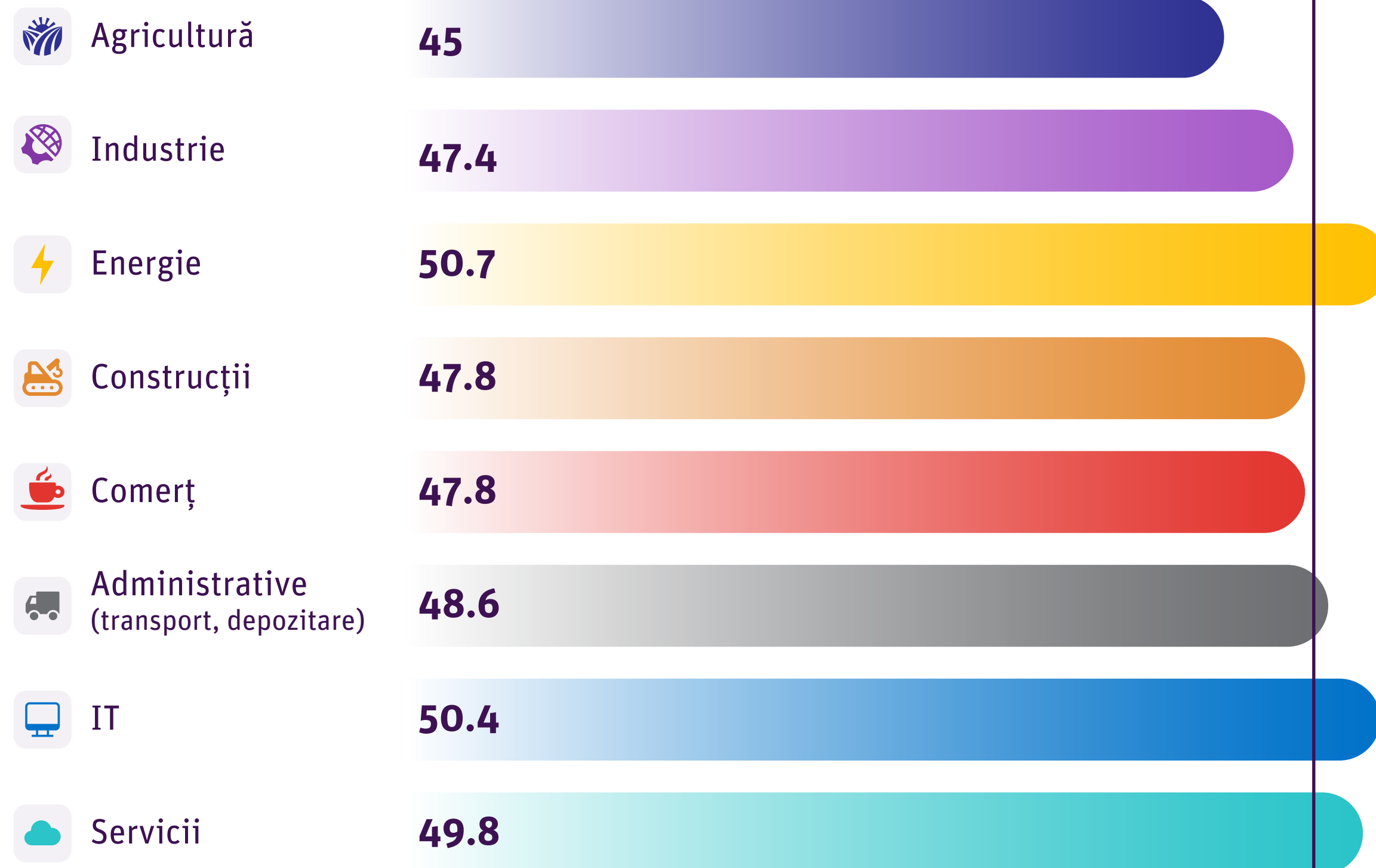

CONFIDEX indice național

48.1

Nivelul indicelui în raport cu sectoarele de activitate în S2 2023

Agricultura (domeniu afectat de factori specifici, sezonieri și contextuali) este cel mai pesimist domeniu, în timp ce Energia și IT-ul sunt cele mai optimiste.

CONFIDEX
indice național

48.1

Nivelul indicelui în raport cu cifra de afaceri în S2 2023

Companiile mari (peste 10 mil. euro cifră de afaceri) sunt cele mai optimiste. Diferența dintre ele și cele mici (100k – 1 mil. euro cifră de afaceri) este de 5 puncte

100k - 1 mio

45.8

1 - 5 mio

47.8

5 - 10 mio

47.8

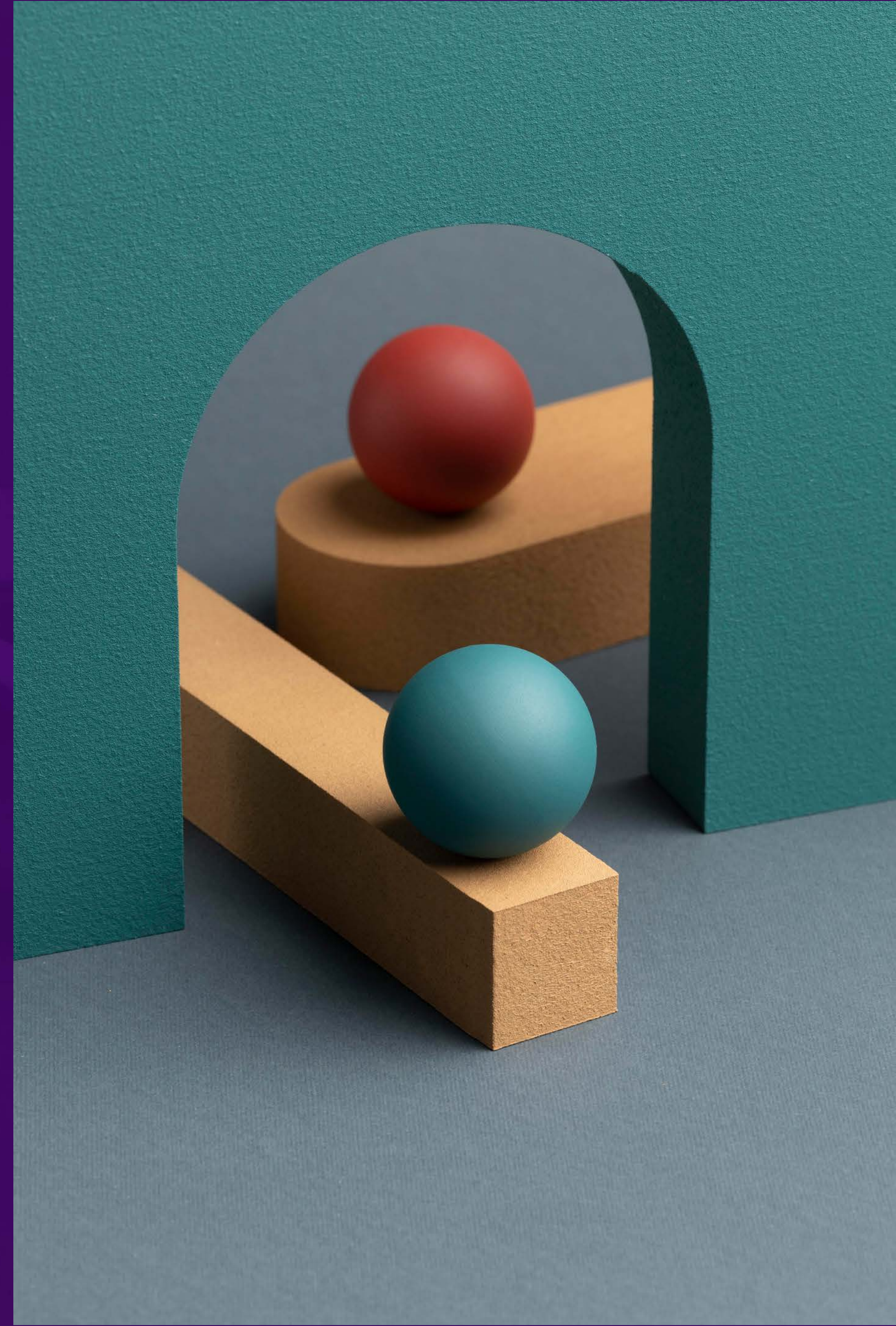
10 mio +

51.2

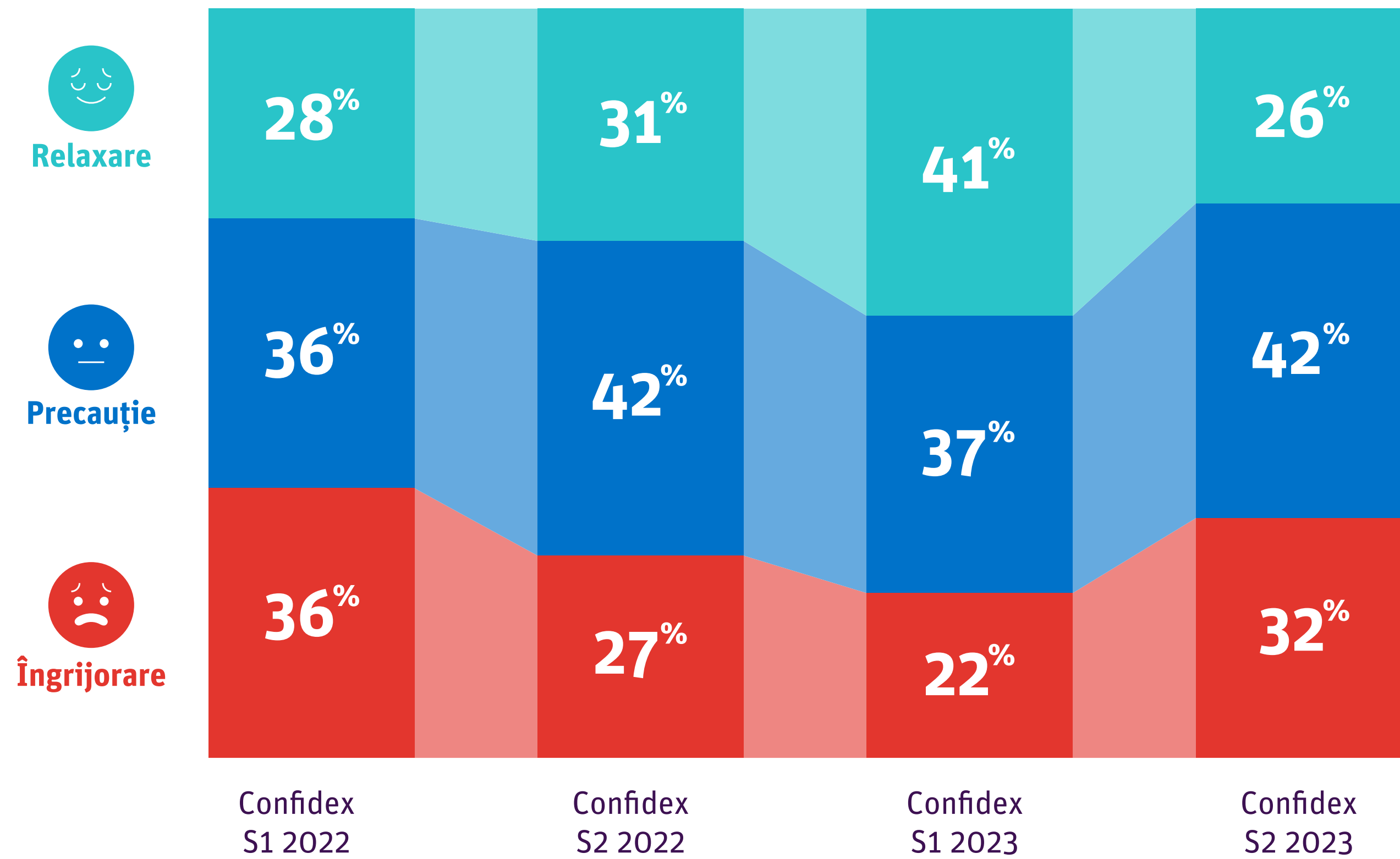
02.

Așteptări de la economia națională

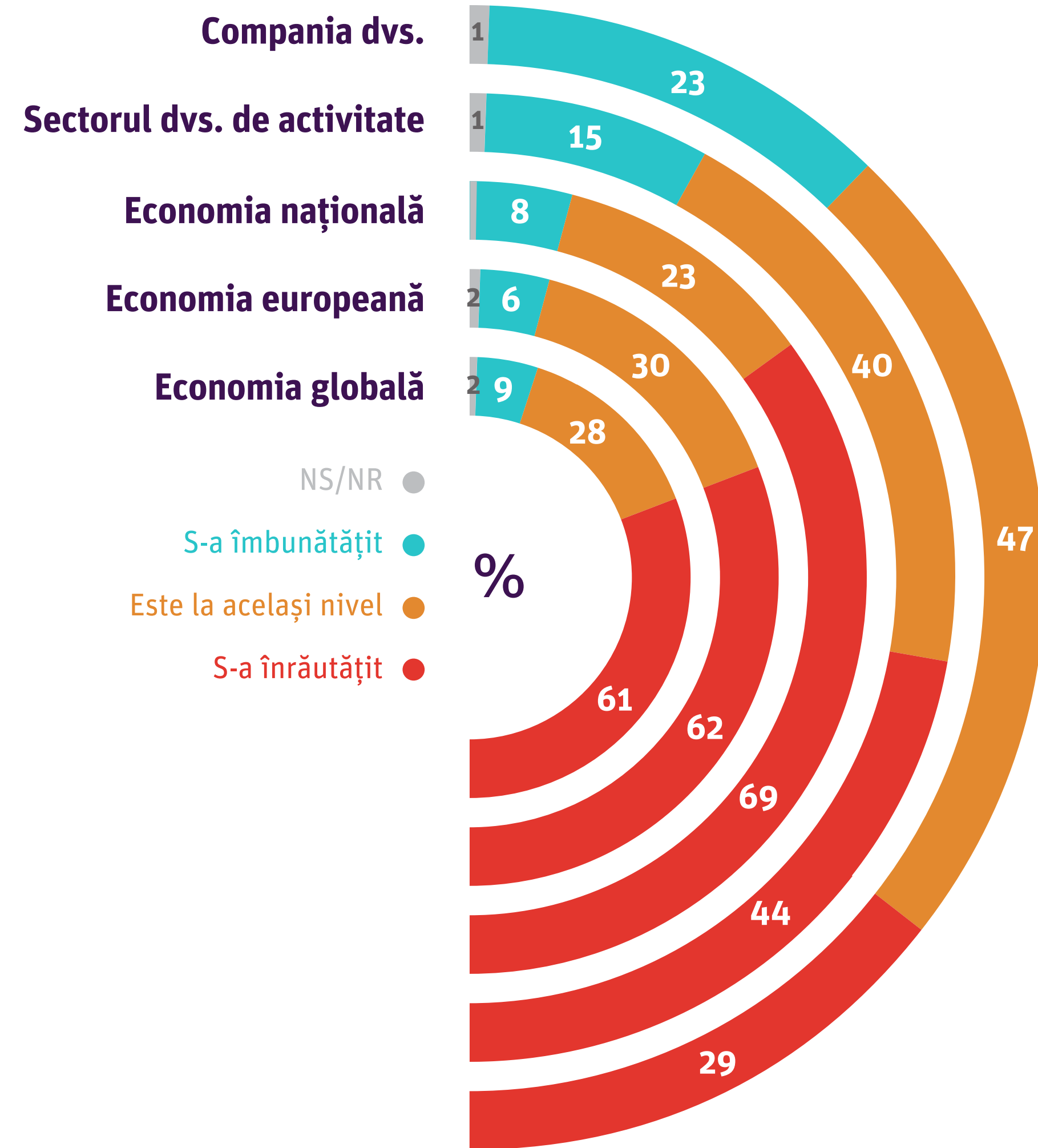
După atitudinea relaxată din primul semestru, percepția mediului de afaceri despre economia națională revine la nivelul din 2022

Pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă că sunteți foarte îngrijorat, iar 10 foarte relaxat cu privire la modul în care evoluează economia națională, unde vă situați?

Percepția stării de fapt din ultimele 6 luni,

la nivelul diverselor paliere economice, indică o înrăutățire a economiei naționale (70%), neconfirmată însă la nivel sectorial sau individual. 23% dintre manageri declară că, în cazul companiei lor, lucrurile s-au îmbunătățit, iar 29%, că s-au înrăutățit.

În opinia dvs., în ultimele 6 luni, starea lucrurilor din...

Perspectiva următoarelor 6 luni e una mai sumbră,

aproape două treimi dintre manageri considerând că, în privința economiei naționale, lucrurile se vor înrăutăți. La nivel de companie, raportul este mult mai echilibrat, doar 28% așteptându-se la o depreciere, în timp ce 25% văd o îmbunătățire.

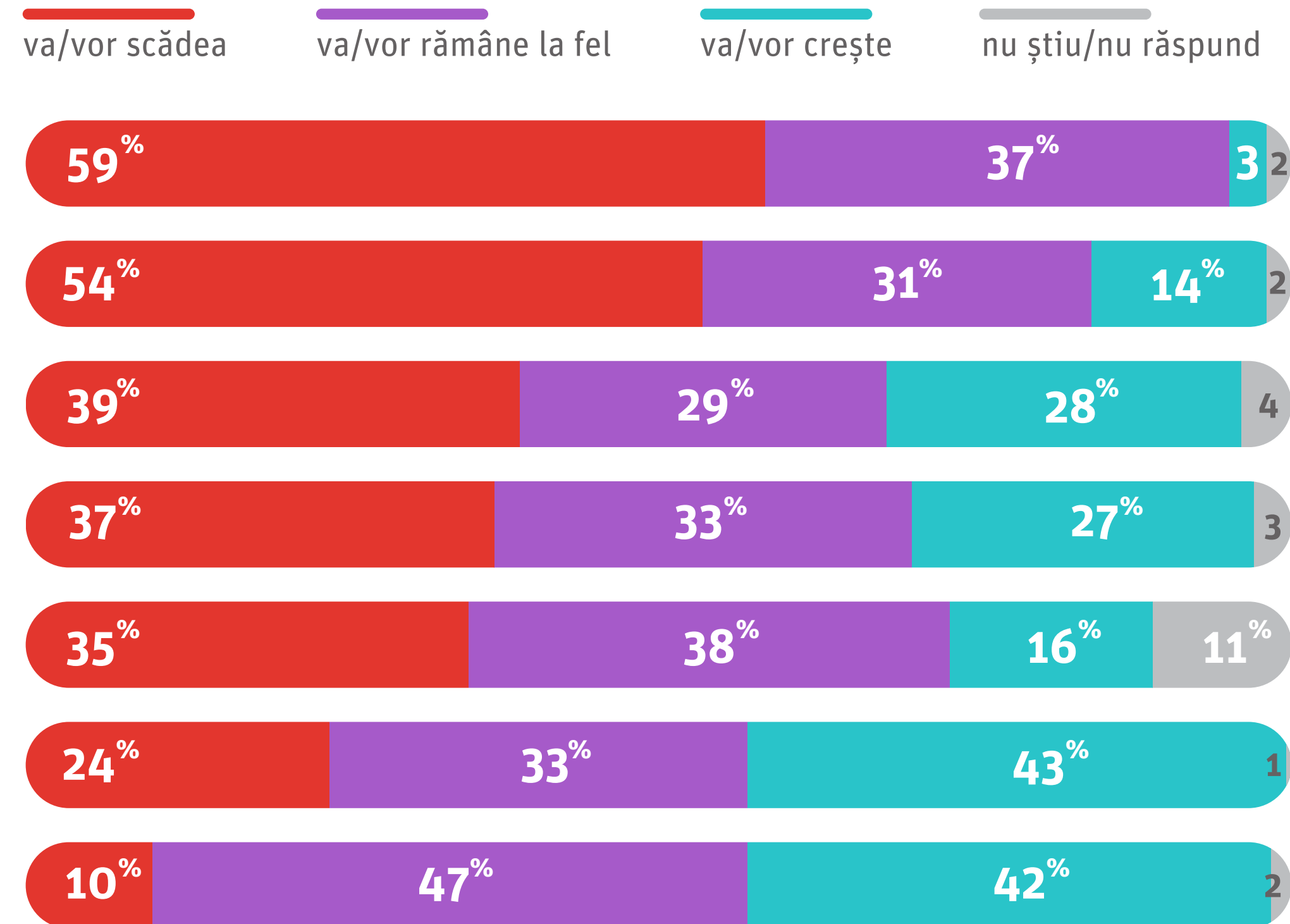

Cum credeți că va evolua .... în următoarele 6 luni?

Doar 28% dintre manageri se așteaptă la o creștere a investițiilor publice în următoarele 6 luni (vs 41% în S1 2023) și doar 14% estimează o creștere a investițiilor private (față de 28% în semestrul anterior). Opinia cu privire la creșterea pieței de capital se păstrează relativ constantă (16% în S2 vs 17% în S1).

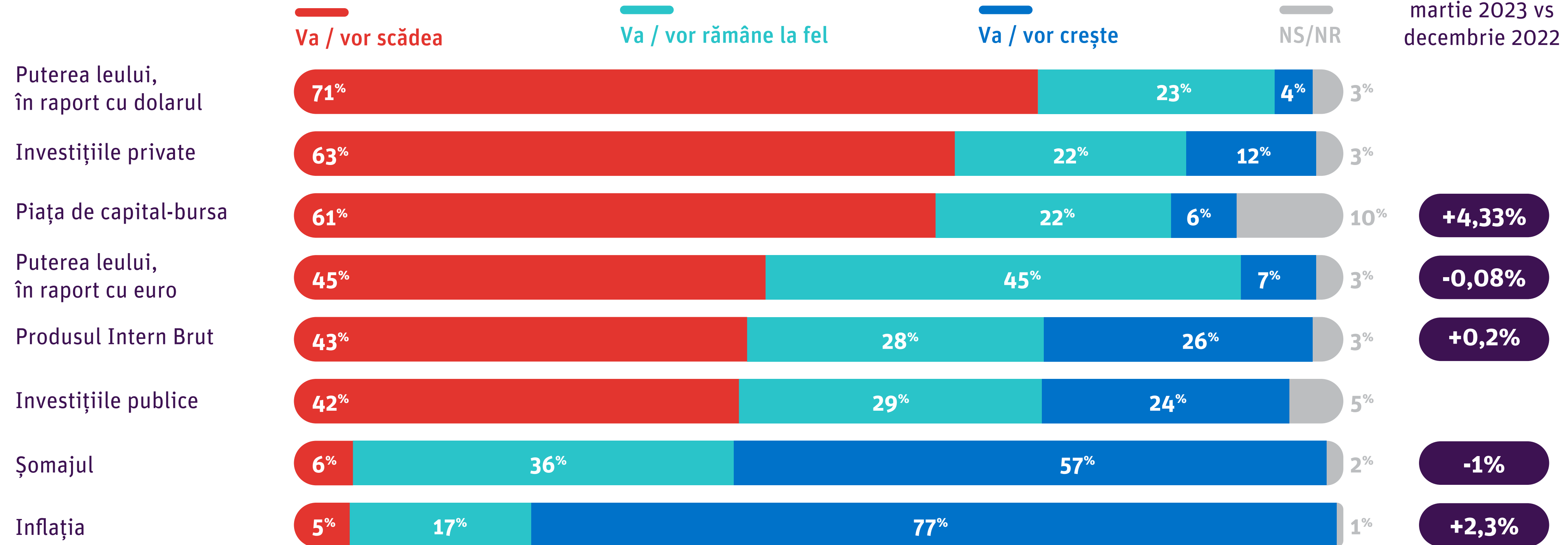
În următoarele 6 luni, cum credeți că vor evolua în România...?

Așteptări vs. realitate.

În ce măsură s-au concretizat așteptările managerilor din S2 2022

Așteptări S2.2022

03.

Care sunt preocupările managerilor

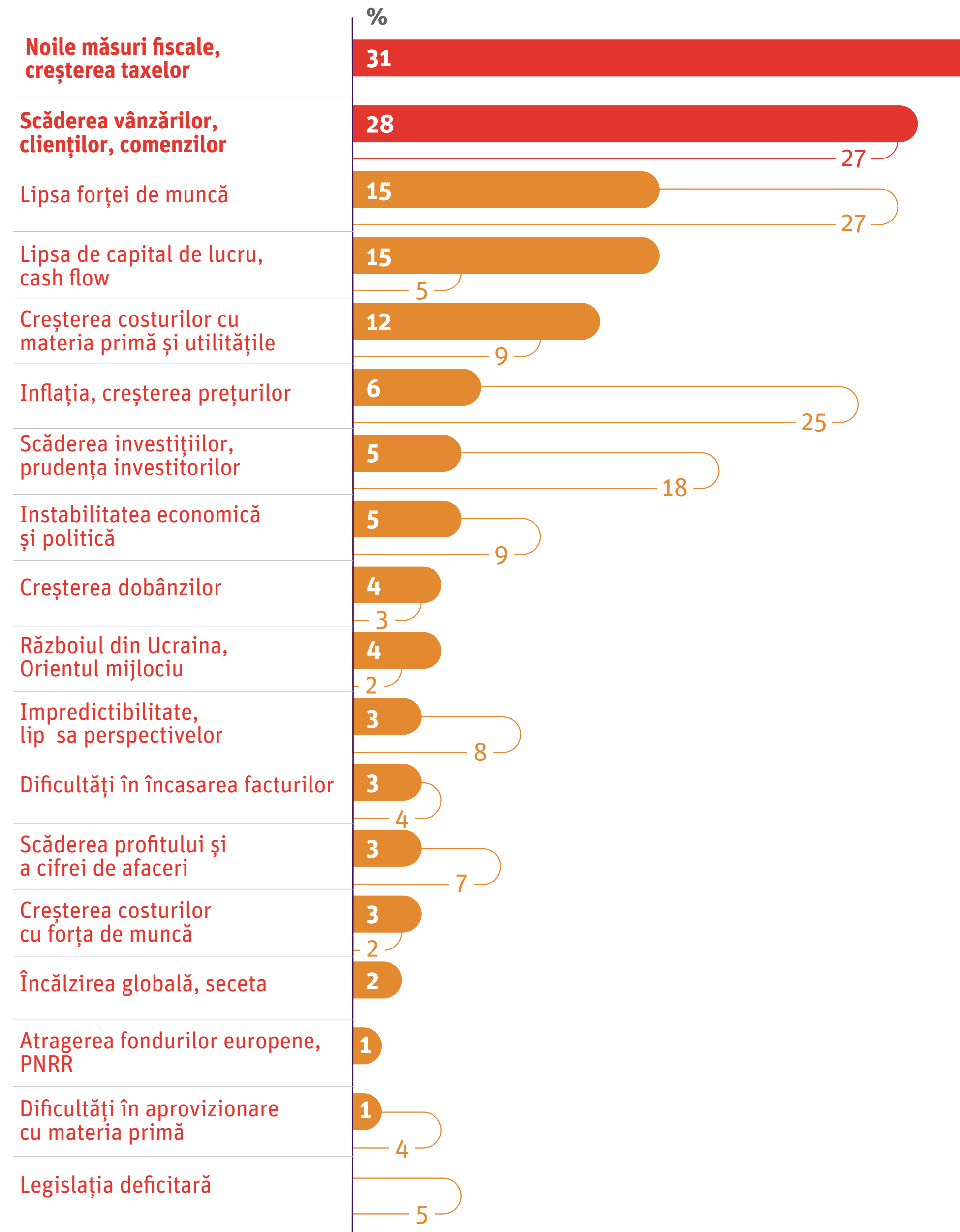
Principalele îngrijorări ale managerilor sunt:

noile măsuri fiscale, scăderea vânzărilor și lipsa forței de muncă și a capitalului de lucru. Inflația și scăderea investițiilor nu mai reprezintă îngrijorări principale.

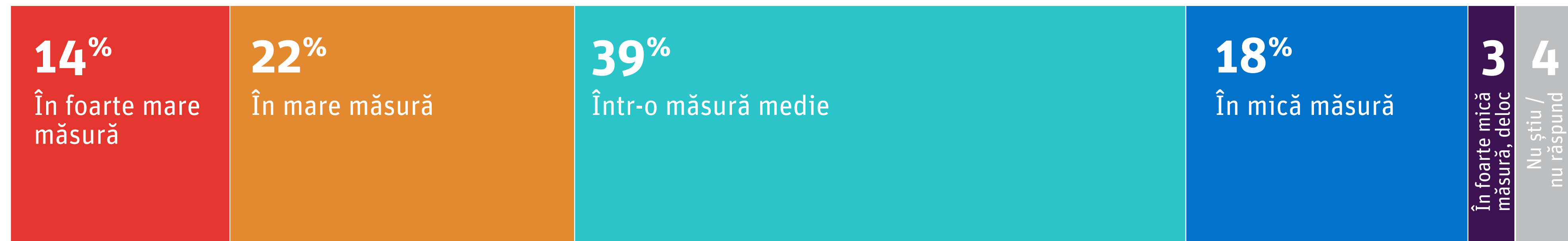
Numiți principalele îngrijorări cu privire la activitatea companiei dvs, în perioada următoare. (întrebare deschisă)

● S2 2023
○ S1 2023

Aprecierea impactului măsurilor fiscale adoptate

ne indică faptul că 36% dintre companii vor fi afectate în mare și foarte mare măsură, 39% - într-o măsură medie și 22% - în mică, foarte mică măsură sau deloc

Dacă da. În ce măsură credeți că va fi afectată compania dvs. de aceste schimbări?

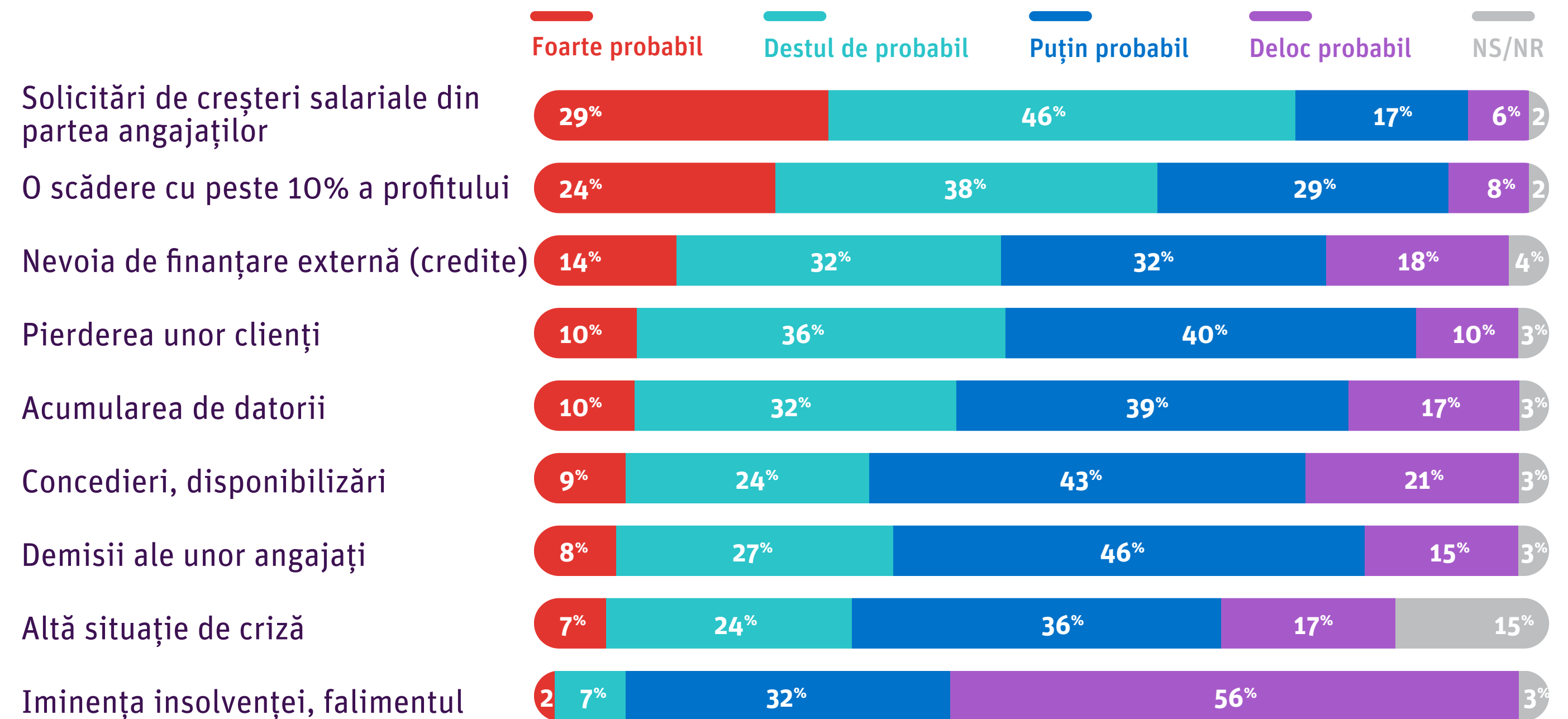

Pentru următorul semestru, cele mai probabile situații critice sunt

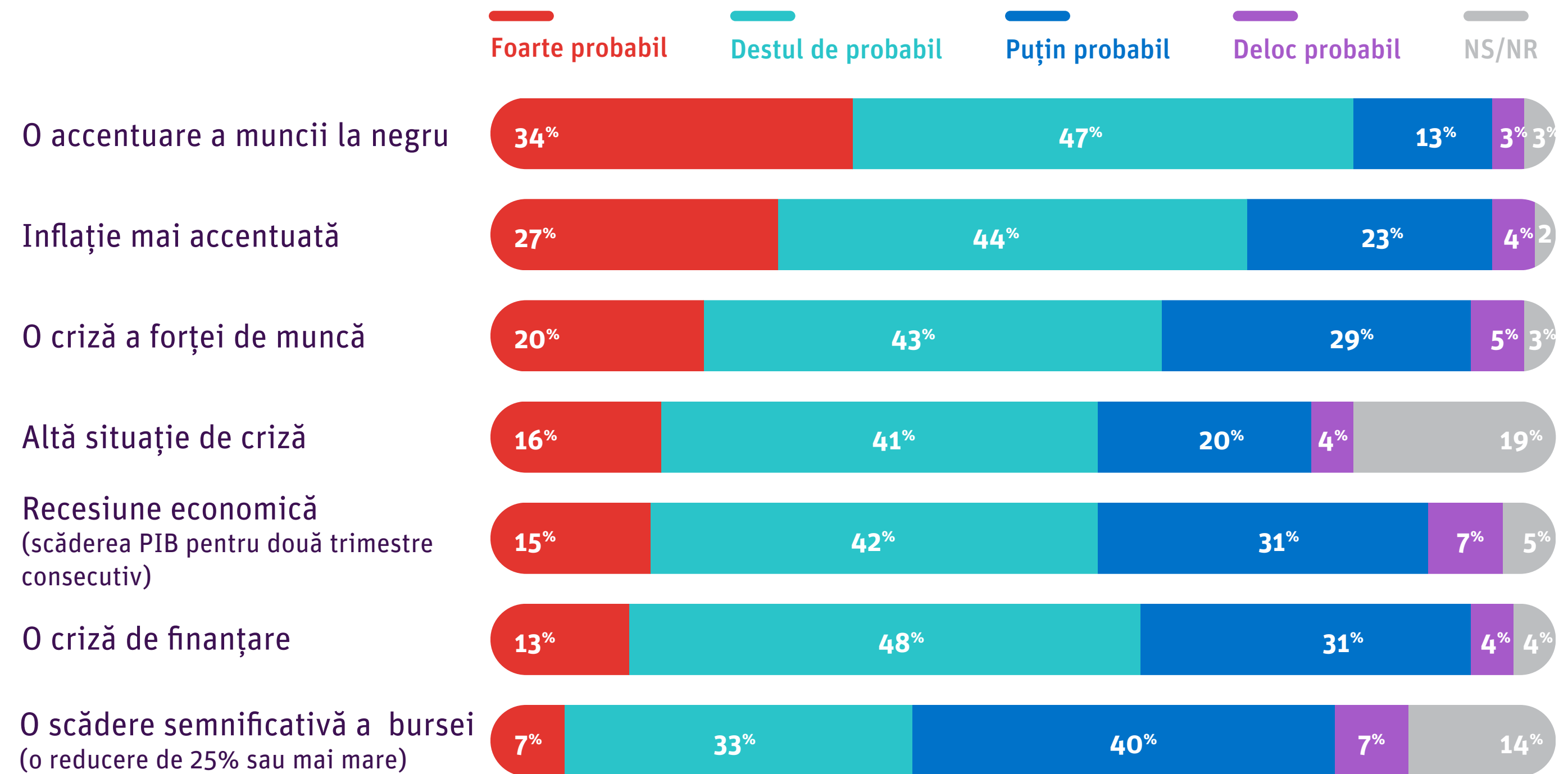
solicitările de creșteri salariale (29% foarte probabil și 46% destul de probabil), precum și o scădere cu mai mult de 10% a profitului (24% foarte probabil și 38% destul de probabil). 9% dintre manageri consideră destul de probabilă insolvența.

În opinia dvs., cât de probabil este ca, în următoarele 6 luni, din cauza acestor măsuri fiscale, să vă confrunțați cu...?

La nivelul economiei naționale, accentuarea muncii la negru (34% foarte probabil și 47% destul de probabil), precum și accentuarea inflației (27% foarte probabil și 44% destul de probabil), reprezintă cele mai probabile consecințe negative ale noilor măsuri fiscale.

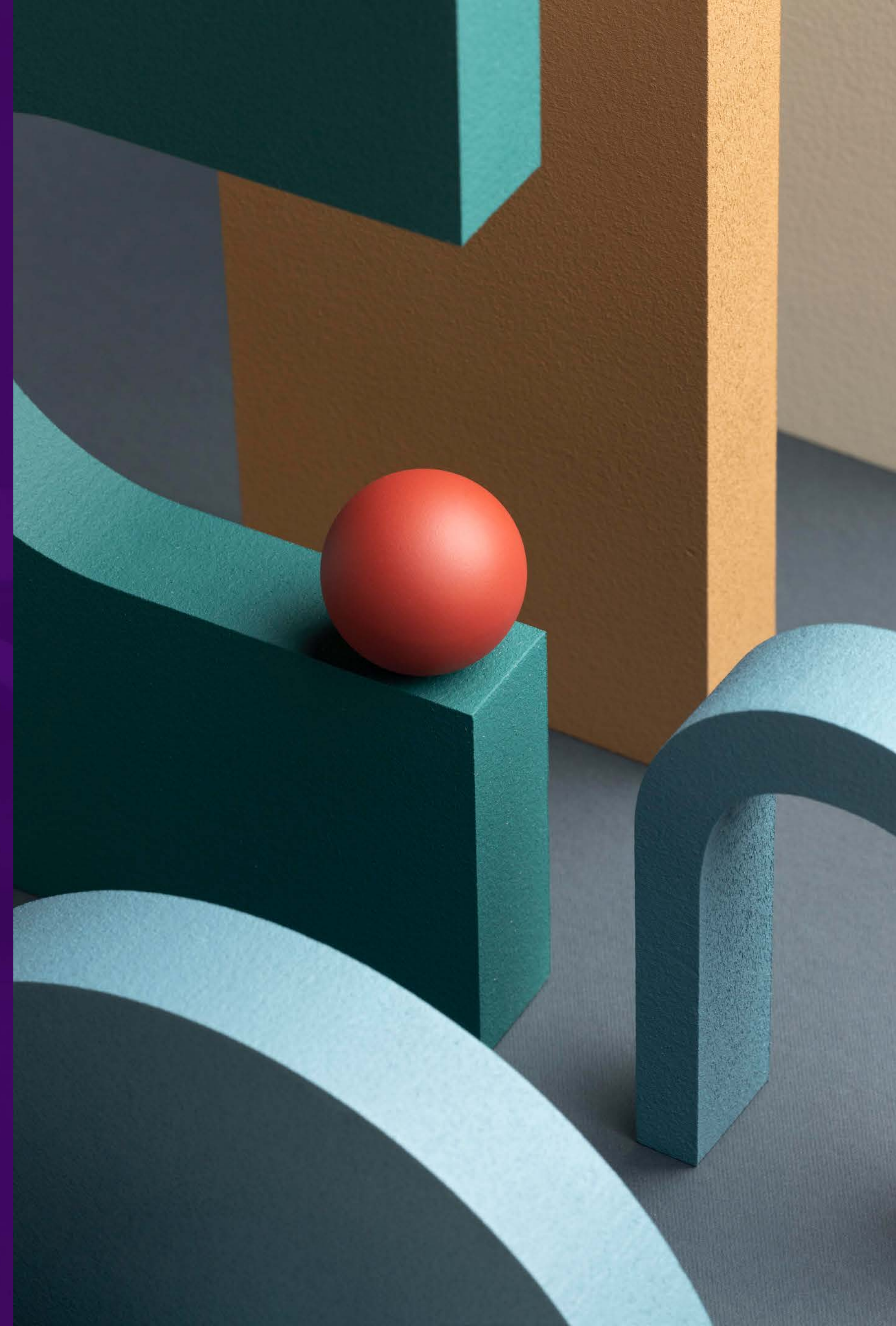

În opinia dvs., cât de probabil este ca, în următoarele 6 luni, din cauza acestor măsuri fiscale, România să se confrunte cu...?

04.

De unde vin oportunitățile?

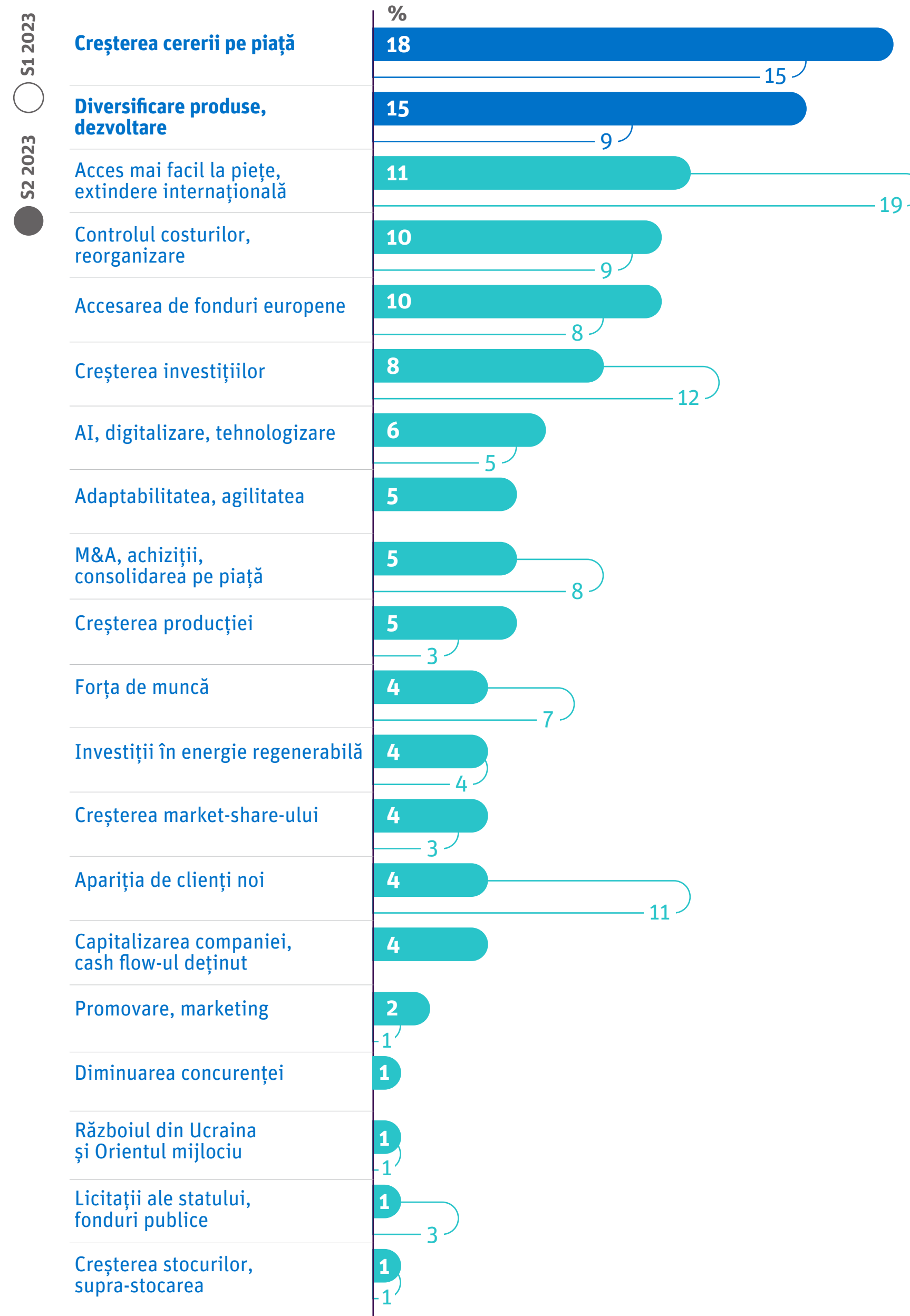

Principalele oportunități

vizate de manageri sunt creșterea cererii (în creștere vs. S1 23), diversificarea portofoliului (în scădere) și accesul mai facil la piețe (în scădere).

Care sunt principalele 2 oportunități cu privire la activitatea companiei dvs., în perioada următoare? (întrebare deschisă)

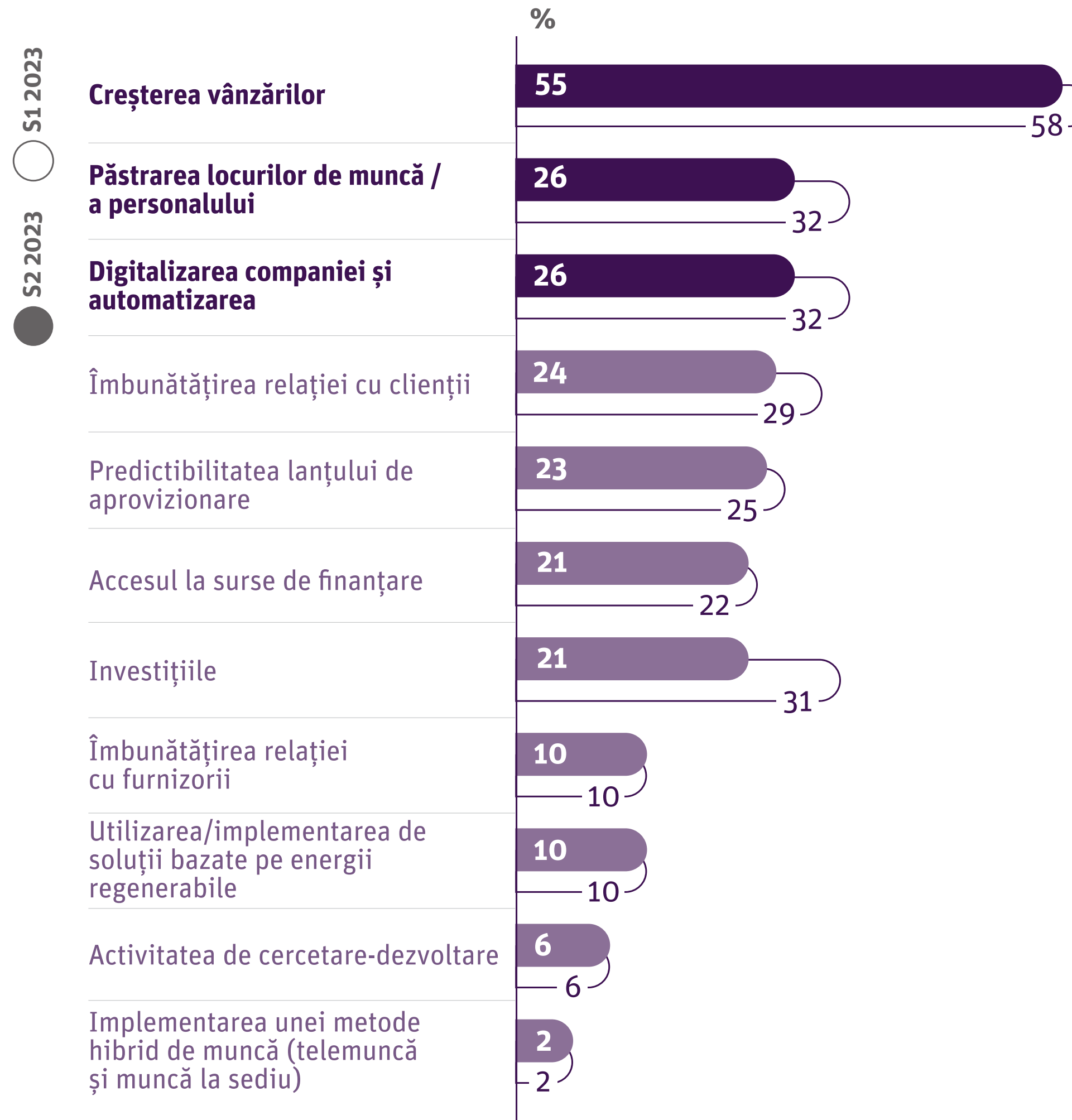
În perioada următoare prioritare, în opinia managerilor,

rămân creșterea vânzărilor
(55%), retenția de personal
(26%) și digitalizarea (26%).

Se remarcă, totodată, și
scăderea apetitului pentru
investiții, de la 31% la 21%.

În perioada următoare, care dintre
următoarele aspecte reprezintă prioritățile
companiei dvs.?

05.

Interes pentru sursele de finanțare alternative

Managerii manifestă deschidere pentru sursele de finanțare alternative

55%

Ar trebui să explorăm și surse de finanțare alternative

45%

Ar trebui să ne bazăm investițiile doar pe sursele de finanțare interne (profit, injecții de capital ale acționarilor)

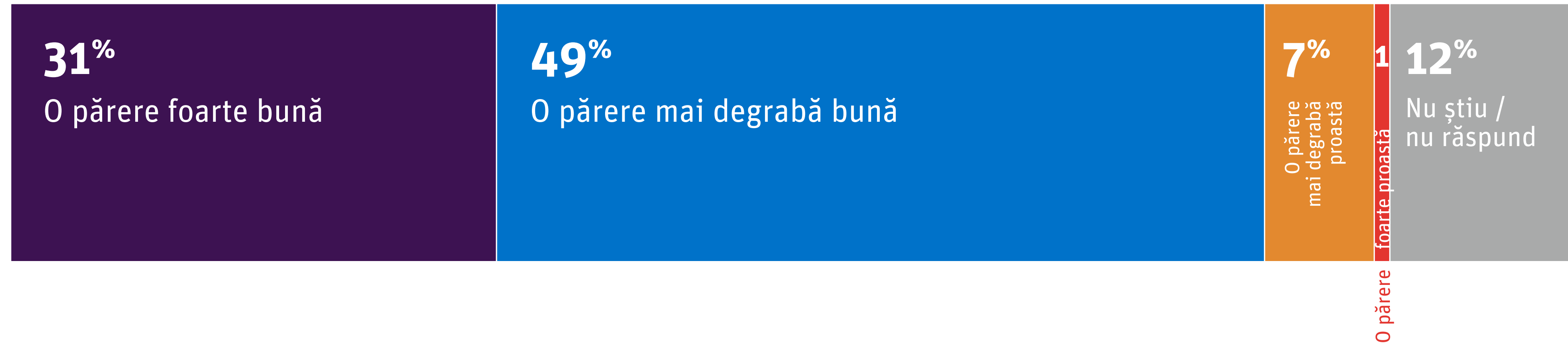

Care dintre următoarele afirmații e mai aproape de opinia dvs. cu privire la strategia companiei în următoarea perioadă?

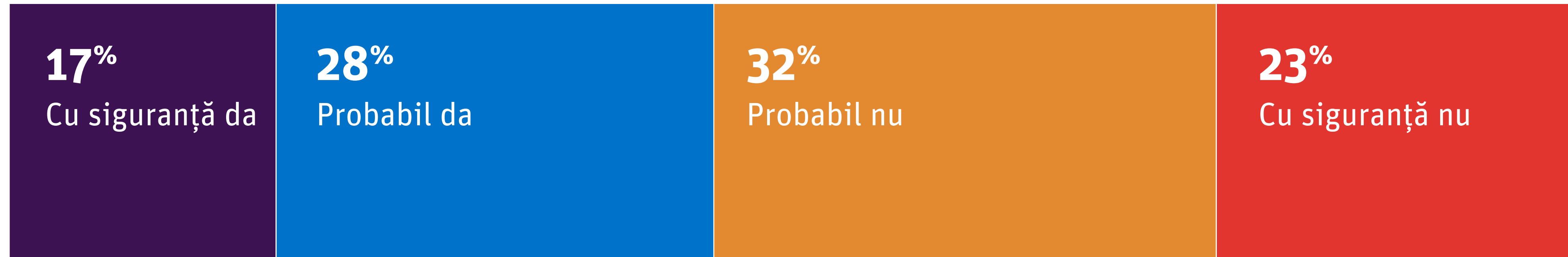
Percepția investițiilor de tipul fondurilor de investiții sau business angels este pozitivă.

31% dintre manageri au o părere foarte bună, iar 49% bună despre aceste surse de finanțare alternative

În contextul diversificării surselor de capital în piață, ce părere aveți despre cei care caută să investească în companii deja înființate (business angels, fonduri de investiții, alți antreprenori)?

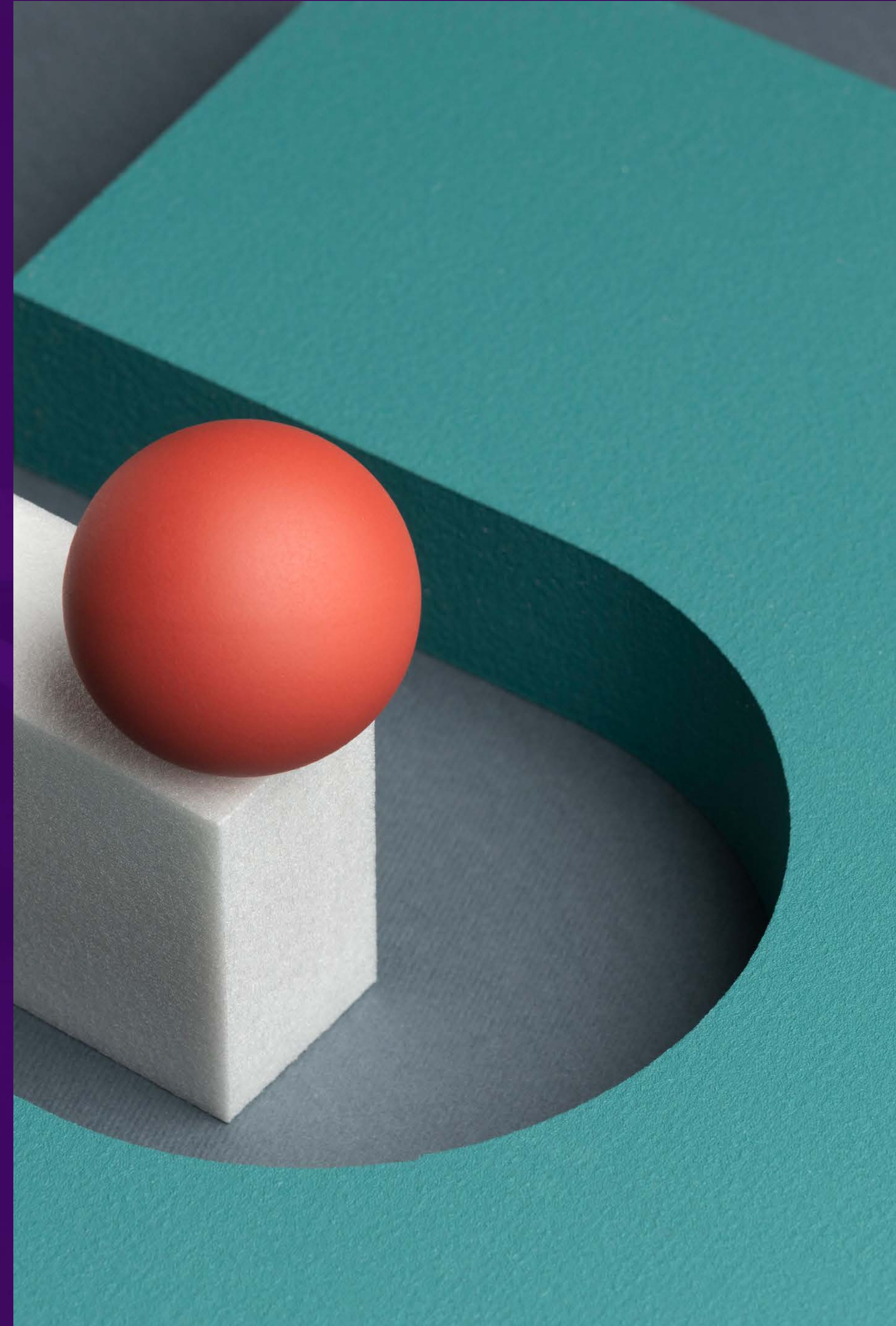
17% dintre manageri consideră că propriile companii ar avea nevoie în mod cert de astfel de investitori, în timp ce alte 28% apreciază probabilă o astfel de investiție

Compania dvs. ar avea nevoie de suportul financiar al unor potențiali investitori?

06.

CONCLUZII

Optimismul managerilor români manifestat în urmă cu 6 luni s-a disipat, lăsând iar loc pesimismului precaut

- Optimismul acumulat în primul semestru al lui 2023 s-a disipat, în perspectiva noilor reglementări fiscale, dar și a unei amenințări globale cu privire la iminența recesiunii
- Alte îngrijorări importante sunt scăderea vânzărilor, a clienților și a comenzilor, lipsa forței de muncă, precum și lipsa capitalului de lucru și de cash flow
- Stare de spirit mai bună în IT, Energie (medii peste 5), în timp ce în agricultură scade sub 4
- Se depreciază procentul oamenilor de afaceri care se așteaptă la creșterea investițiilor publice sau private, dar se păstrează aceeași percepție cu privire la piața de capital
- 75% dintre manageri susțin că vor fi afectați într-o măsură medie, mare și foarte mare de măsurile fiscale adoptate de Guvern
- Starea de spirit a managerilor care conduc companii mai mari (cu cifra de afaceri de peste 10 mil euro) continuă să se îmbunătățească, valoarea indicelui stării de spirit a managerilor fiind cu circa 12% mai mare decât în companiile cu afaceri sub 1 mil. euro (51,2 vs 45,8)
- 55% dintre manageri sunt deschiși să exploreze surse de investiții alternative

Eșantion companii participante în studiu

Cifra afaceri	100k-1 mil euro	1 mil-5 mil euro	5 mil-10 mil euro	+ 10 mil euro	TOTAL
 Agricultură	9	12	4	5	30
 Industrie și energie electrică	32	29	15	38	114
 Energie	2	3	4	21	30
 Construcții	35	20	9	14	78
 Comerț	47	47	20	41	155
 Administrative	31	24	10	18	83
 IT	7	9	5	9	30
 Servicii	13	9	4	4	30
Total	176	153	71	150	550